

คู่มือผู้บังคับบัญชา

ในการรักษาวินัยผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน

วัตถุประสงค์คู่มือฯ

- ▶ ให้ผู้บังคับบัญชาในฐานะและหน้าที่ของตนเองว่าเป็นผู้บังคับบัญชา จะต้องดำรงตนอย่างไร และรักษาวินัยของผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาอย่างไร
- ▶ ตระหนักในความรับผิดชอบในการรักษาวินัยของผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา
- ▶ ดำเนินการตามหน้าที่ในการรักษาวินัยผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา

การประเมินผลสัมฤทธิ์

- ▶ ผู้บังคับบัญชาทำพันธสัญญา และสำรวจตนเองว่าปฏิบัติตามคู่มือฯเพียงใด
- ▶ ติดตามประเมินการปฏิบัติของผู้บังคับบัญชาในการรักษาวินัยผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา
- ▶ ประเมินพฤติกรรมของผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาในการรักษาวินัย

๒

ปฏิบัติตนต่อผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาอย่างมีคุณธรรมเที่ยงธรรม
& เสริมสร้างแรงจูงใจให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาเป็น
ข้าราชการที่ดี

๑

รักษาวินัยของ
ตนเอง

หน้าที่ของ
ผู้บังคับบัญชา

๓

เสริมสร้างและพัฒนาให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชามีวินัย
& ป้องกันไม่ให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชากระทำผิดวินัย

๔

ดำเนินการทางวินัยแก่
ผู้กระทำผิดวินัย

บทบาทที่ ๑ การรักษาวินัยของตนเอง

วินัยต่อชาติ

- สนับสนุนการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขอย่างบริสุทธิ์ใจ

วินัยของตนเอง

- รักษาชื่อเสียง และเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งตน

วินัยต่อประชาชน

- ต้อนรับ ให้ความเป็นธรรมแก่ประชาชน
- ไม่ดูหมิ่น เหยียดหยาม กดขี่ข่มเหงประชาชน

วินัยต่อผู้บังคับบัญชา

- ปฏิบัติตามคำสั่งผู้บังคับบัญชา ที่สั่งในหน้าที่ราชการ
- ไม่รายงานเท็จ ปกปิดข้อความที่ต้องแจ้ง
- ไม่ปฏิบัติราชการที่เป็นการข้ามผู้บังคับบัญชาเหนือตน

วินัยต่อผู้ร่วมงาน

- ไม่ก่อกวน แกล้ง กดขี่ ข่มเหงกัน
- ไม่ล่วงละเมิด หรือคุกคามทางเพศต่อกัน
- สุภาพเรียบร้อย รักษาสามัคคี ช่วยเหลือกันในการทำงาน

วินัยในการปฏิบัติราชการ

- ปฏิบัติหน้าที่อย่างซื่อสัตย์ สุจริต เที่ยงธรรม
- ปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย กฎระเบียบราชการ
- ไม่ประมาทเลินเล่อในหน้าที่ราชการ
- อุทิศเวลาของตนให้แก่ราชการ
- รักษาความลับทางราชการ
- วางตัวเป็นกลางทางการเมือง
- ไม่อาศัยหรือให้ผู้อื่นอาศัยตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนหาผลประโยชน์
- ไม่เป็นกรรมการผู้จัดการ หรือผู้จัดการในห้างหุ้นส่วนบริษัท
- ปฏิบัติหน้าที่ให้เกิดผลดี ด้วยความตั้งใจ อุตสาหะ รักษาประโยชน์ของราชการ

บทบาทที่ ๒ ปฏิบัติตนต่อผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาอย่างมีคุณธรรมเที่ยงธรรม และเสริมสร้างแรงจูงใจให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาเป็นข้าราชการที่ดี

๑ ปฏิบัติอย่างมีคุณธรรม

- ความเมตตา ปรารถนาให้มีความสุข สุขกาย สุขใจ
- ความกรุณา ปรารถนาให้พ้นทุกข์ อนุเคราะห์ตามสมควร
- ความหวังดี ปรารถนาให้เจริญรุ่งเรือง สนับสนุนทางก้าวหน้า
- ความยอมรับนับถือ ให้เกียรติศักดิ์ศรี ความดีความชอบ
- การปกป้องคุ้มครอง ให้ปลอดภัยได้รับความเป็นธรรม

๒ ปฏิบัติอย่างเที่ยงธรรม

- การแต่งตั้งต้องเหมาะสมเที่ยงธรรม
- การให้บำเหน็จความชอบ ต้องให้อย่างเป็นธรรม
- การเลื่อนตำแหน่ง เลื่อนอย่างเป็นธรรม ดูจากความสามารถ
- การดำเนินการทางวินัย ต้องยุติธรรม ปราศจากอคติ

บทบาที่ ๓ เสริมสร้างและพัฒนาให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชามีวินัย และป้องกันไม่ให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชากระทำผิดวินัย

๑ การเสริมสร้างและพัฒนาให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชามีวินัย

ปฏิบัติตาม
หลักเกณฑ์และ
วิธีการที่ ก.พ.
กำหนด

- ๑.๑ ให้ผู้บังคับบัญชากำหนดเรื่องการเสริมสร้างและพัฒนาให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชามีวินัยและป้องกันไม่ให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชากระทำผิดวินัย ไว้ในยุทธศาสตร์และแผนพัฒนาข้าราชการส่วนราชการ
 - ๑.๒ กำหนดเป้าหมาย กำกับดูแล และติดตาม เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์เชิงบูรณาการ
 - ๑.๓ จัดให้มีการประชุมร่วมกันระหว่างผู้บังคับบัญชา และผู้แทนข้าราชการในการกำหนดองค์ความรู้ เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติที่ชัดเจนและเป็นมาตรฐานเดียวกัน
 - ๑.๔ กำหนดบทบาทและหน้าที่ผู้บังคับบัญชาให้มีการบริหารงานและเป็นผู้นำต้นแบบที่ดี
- ๒ ให้ผู้บังคับบัญชาทุกระดับ เสริมสร้างพัฒนาและป้องกัน มิให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชากระทำผิดวินัย ด้วยวิธีการที่เหมาะสมและติดตามอย่างต่อเนื่อง
 - ๓ ให้ส่วนราชการรายงานผลการดำเนินการตาม ๑.๓ ให้สำนักงาน ก.พ. ในเดือนพฤศจิกายนของทุกปี

บทบาทที่ ๓ เสริมสร้างและพัฒนาให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชามีวินัย และป้องกันไม่ให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชากระทำผิดวินัย

๑

การเสริมสร้างและพัฒนาให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชามีวินัย

ปฏิบัติตามแนวทางที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕

บทบาทที่ ๓ เสริมสร้างและพัฒนาให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชามีวินัย และป้องกันไม่ให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชากระทำผิดวินัย

๒ การป้องกันไม่ให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชากระทำผิดวินัย

การป้องกันไม่ให้
ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา
กระทำผิดวินัย

๑ ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และ
วิธีการที่ ก.พ. กำหนด

๒ ปฏิบัติตามแนวทางที่กำหนด
ไว้ในพระราชบัญญัติระเบียบ
ข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕

การเอาใจใส่
สังเกตการณ์

การจัดเหตุที่อาจ
ก่อให้เกิดการกระทำผิด
วินัย

บทบาทที่ ๔ การดำเนินการทางวินัยแก่ผู้กระทำผิดวินัย

หน้าที่ผู้บังคับบัญชาในการดำเนินการทางวินัย	๑ รายงานให้ผู้มีอำนาจดำเนินการทางวินัยทราบ ๒ สืบสวนหรือพิจารณาในเบื้องต้นว่ากรณีมีมูลหรือไม่	เมื่อมีการกล่าวหา ผู้ได้บังคับบัญชา
หลักในการดำเนินการทางวินัย	- รวดเร็ว- ยุติธรรม- ปราศจากอคติ- ลงโทษให้เหมาะสมกับความผิด	
กระบวนการดำเนินการทางวินัย	- การรายงานเมื่อมีการกล่าวหาหรือเป็นที่สงสัยว่ากระทำผิดวินัย (ผู้บังคับบัญชามีหน้าที่รายงานตามลำดับ)- การสืบสวนหรือพิจารณาว่ากรณีมีมูลที่ควรถูกกล่าวหาหรือไม่- การดำเนินการทางวินัยกรณีความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง (ตั้ง/ไม่ตั้งคณะกรรมการสอบสวน)- การดำเนินการทางวินัยกรณีความผิดวินัยอย่างร้ายแรง- การสั่งพักราชการและให้ออกจากราชการไว้ก่อน- กรณีความผิดที่พิจารณาโทษได้โดยไม่ต้องสอบสวน (กรณีที่คณะกรรมการป.ป.ช.ชี้มูลว่ากระทำผิดวินัย/กรณีความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง)- การพิจารณาและการสั่งการ- การลงโทษ (โทษสำหรับการกระทำผิดวินัยไม่ร้ายแรง/ผิดวินัยร้ายแรง)	

การสำรวจตนเองของผู้บังคับบัญชา ในการรักษาวินัยของผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา

เนื่องจากคณะรัฐมนตรีมีมติกำชับให้รักษาวินัยผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาอย่างเคร่งครัด และถือว่าการรักษาวินัยข้าราชการไม่ดีขึ้น ผู้บังคับบัญชามีส่วนรับผิดชอบ แต่ถ้าได้ปฏิบัติหน้าที่ในการรักษาวินัยผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาอย่างเคร่งครัดแล้ว ยังมีผู้กระทำผิดอยู่ ผู้บังคับบัญชาก็ไม่ต้องรับผิดชอบ

ผู้บังคับบัญชาจึงควรสำรวจตนเองว่า

- ได้ปฏิบัติตามคู่มือเพียงใด
- ทำพันธสัญญาหรือยัง

พันธสัญญาของผู้นำกับสมาชิก

ข้าพเจ้า.....ตำแหน่ง.....

ขอตั้งสัตย์ปฏิญาณว่า

๑. ข้าพเจ้าจะรักษาวินัยข้าราชการอย่างเคร่งครัดอยู่เสมอ โดยกระทำการตามข้อปฏิบัติและไม่ฝ่าฝืนข้อห้ามทางวินัยตามที่กำหนดไว้ เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติตาม
๒. ข้าพเจ้าจะปฏิบัติต่อผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาอย่างมีคุณธรรมและเที่ยงธรรม และเสริมสร้างแรงจูงใจให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาดำรงตนเป็นข้าราชการที่ดี
๓. ข้าพเจ้าจะดำเนินการเสริมสร้างและพัฒนาให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชามีวินัย และป้องกันมิให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชากระทำผิดวินัย ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ. กำหนด โดยไม่ละเลยหน้าที่
๔. ข้าพเจ้าจะกำกับดูแลและตักเตือนผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาให้รักษาวินัยโดยเคร่งครัดอยู่เสมอและรายงานให้ผู้นั่งบังคับบัญชาเหนือขึ้นไปทราบโดยเร็วเมื่อมีผู้กล่าวหา หรือมีกรณีเป็นที่สงสัยว่าผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาผู้ใดกระทำความผิดวินัย โดยไม่ละเลยหน้าที่นี้
๕. ข้าพเจ้าขอรับผิดชอบตามมติคณะรัฐมนตรีหากการรักษาวินัยของผู้อยู่ใต้บังคับบัญชามีได้ดีขึ้น เพราะข้าพเจ้ามิได้เสริมสร้างและพัฒนาให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชามีวินัย และมีได้ป้องกันมิให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชากระทำความผิดวินัย

(ลงชื่อ).....

สำนักงาน ก.พ.
Office of the Civil Service Commission

www.ocsc.go.th

สำนักมาตรฐานวินัย

สำนักงาน ก.พ.

๔๗/๑๑๑ ถนนติวานนท์ ตำบลตลาดขวัญ

อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐